

Semnificația Rusaliilor – Pogorârea Sfântului Duh

Rusaliile sau Pogorârea Duhului Sfânt este una dintre cele mai vechi sărbători creștine, alături de cea a Paștilor. Este prăznuită încă din vremea sfinților apostoli. Creștinii ortodocși și greco-catolici sărbătoresc Rusaliile, amintind că în această zi, când Duhul Sfânt a venit în lume și s-a pogorât peste Sfinții Apostoli, s-a întemeiat la Ierusalim Biserica lui Hristos.

Pogorârea Sfântului Duh (Rusaliile) este sărbătorită în calendarul creștin ortodox la cincizeci de zile de la sărbătoarea Învierii Domnului (Sfintele Paști). La fel ca la Paști, sunt două zile de sărbătoare, duminică și luni, pentru a marca Cincizecimea sau Pogorârea Sfântului Duh peste sfinții apostoli.

Sărbătoarea Cincizecimii, care are loc după Învierea lui Hristos și Înălțarea Sa la ceruri și a fost anunțată în Vechiul Testament de profeții mesianici, este denumită „capătul sărbătorilor”, adică evenimentul cu care se încheie istoria mântuirii realizată de Hristos. Această sărbătoare este cunoscută în popor și ca „Duminica Mare”, ocazie cu care se încheie ciclul pascal: Învierea, Înălțarea și Pogorârea Duhului Sfânt.

Duminica Cincizecimii nu este altceva decât o rememorare, o serbare a nașterii Creștinismului, a Bisericii Creștine. Pogorârea Duhului Sfânt a adus lucrarea sfințitoare în lume și a schimbat mult mentalitatea și dinamica omenirii. Creștinii trebuie să-și păstreze demnitatea de creștin, bucuria că s-au născut creștini, trebuie să păstreze frumusețea Creștinismului, pentru că prezența Mântuitorului Iisus Hristos în lume nu a fost altceva decât să rupă istoria omenirii în două. Pentru că și istoricii raportează evenimentele înainte de Hristos și după Hristos.

Despre venirea pe pământ a celei de a treia persoane a Preasfintei Treimi a vorbit însuși Mântuitorul Iisus Hristos în seara Cinei de Taină: „Eu vă spun adevărul. Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, îl voi trimite la voi” (Ioan 16, 7).

Duhul Sfânt S-a pogorât peste Sfinții Apostoli duminică dimineața, în ziua Cincizecimii, în chip de limbi de foc, nu în chip de porumbel ca la Botezul Domnului.

Venirea Sfântului Duh peste Apostoli, care se găseau în foisorul Cinei de Taină, de pe muntele Sion, este descrisă astfel: „Când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc. Și din cer, fără de veste, s-a făcut un zgomot, ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grai (...) Și toți erau uimiți și nu se dumireau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?” (Fapte 2, 1-13).

În Ierusalim se aflau atunci iudei din toate părțile pământului, care trăiau între neamuri: parți, mezi și elamiți și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadocia, în Pont și în Asia, în Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei, romani, aflați în trecătoare, iudei și prozeliti, cretani și arabi. Toți acești oameni care vorbeau limba locului din care veneau îi auzeau și îi înțelegeau pe Sfinții Apostoli despre faptele minunate ale lui Dumnezeu în limba fiecărui ascultător.

Chiar în acel ceas Sfântul Apostol Petru a rostit prima sa predică în fața mulțimii, mărturisind că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Care a venit pe pământ pentru mântuirea oamenilor. Auzind ei cuvântul lui, au întrebat ce să facă, iar Apostolul Petru le-a răspuns: „Pocățiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor și veți primi darul Duhului Sfânt” (Fapte 2, 37-38).

La cuvântul Apostolului Petru au crezut în Hristos și s-au botezat în ziua aceea trei mii de oameni.

Duhul Sfânt, a treia persoană a Sfintei Treimi (dogma despre Treimea dumnezeirii este fundamentală și are implicații asupra întregii învățături creștine), care a fost dăruit comunității apostolice primare, a înzestrat Biserica cu tot ceea ce era necesar organismului creștin: propovăduirea Evangheliei, Sfintele Taine, harismele, diaconia. Existența istorică și orice acțiune sacramentală a Bisericii depind acum de invocarea Duhului Sfânt.

După ce Sfinții Apostoli au primit Duhul Sfânt, trăgând sorti, s-au dus în toate părțile pământului să vestească Evanghelia mântuirii și credința în Iisus Hristos, începând de la Ierusalim. Iar prin Sfinții Apostoli, Duhul Sfânt a fost transmis în lume tuturor celor ce cred în Hristos, prin Sfintele Taine ce se săvârșesc în Biserică de către preoți și episcopi.

Semnificația Cincizecimii constă în aceea că de acum Duhul Sfânt pătrunde definitiv în istorie neexistând timp și spațiu fără prezența personală, venirea reală și lucrarea efectivă a lui Dumnezeu.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel - prietenia adevărată în Hristos

La 29 iunie, în fiecare an, Biserica Ortodoxă prăznuiește pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Ei au fost primii apostoli ai creștinismului.

Petru era un om al pragmatismului, al acțiunii și mai puțin al meditației și contemplației. Pavel, cu un trecut compromiș, era un om al așezării, al păcii, al gândirii profunde, al meditației, al contemplației. Apostolii Petru și Pavel sunt și autori de epistole incluse de Biserică între textele canonice ale Evangheliei, Pavel, un număr de 14 epistole, iar Petru, numai două epistole. Doi oameni, aparent cu firi opuse, aveau să pună bazele unei prietenii adevărate în Hristos. Fără Iisus, nu știu dacă Petru și Pavel ar fi fost capabili de o prietenie adevărată.

Hristos i-a ajutat să treacă peste toate barierele de mentalitate, de gândire, de atitudine, de contradicții și chiar de conflicte. De fapt, fără Hristos nu știu dacă se poate vorbi de o prietenie adevărată. Nicidecum. Există ceva care ține de veșnicie și anume, nevoia de a iubi și de a fi iubit. Fără iubire nu se poate, iar Dumnezeu este iubire. Numai în Iisus Hristos, viața capătă un sens și prietenia obține acel liant de legătură, de comuniune, de înțelegere și armonie dintre două persoane. Prietenia devine adevărată. Fără renunțarea la sine, fără jertfă și suferință, orice ni se pare a fi experiență mistică nu-i decât întâlnirea cu propriul ego și nu cu Dumnezeu cel viu. Atunci când se spune: „Dumnezeu este iubire” înseamnă că Sfânta Treime este iubire: Tatăl este iubire, Fiul este iubire, Duhul Sfânt este iubire. Acesta este izvorul și arhetipul iubirii între îngeri și între oameni. Izvorul care dă fără să se împuțineze, care primește fără să se îmbogățească. Un model concret, în acest sens, este prietenia dintre Petru și Pavel, dar și prietenia Mântuitorului cu Sfântul Evanghelist Ioan, prietenia dintre Dumnezeu și om - izvorul prieteniei adevărate. De aceea, se și spune că prietenii adevărate sunt veșnice. Petru și Pavel au fost primii misionari creștini, fiind aleși de Hristos în condiții deosebite, de aceea aceștia au și primit misiuni speciale. Pe de o parte, Petru era cel mai în vârstă dintre apostoli, dar și cel mai sensibil, mai uman decât toți. Era o fire nestatornică de un comportament impulsiv, vorbea înainte de a gândi. De pildă, atunci când îi întreabă Mântuitorul pe ucenici: cine credeți voi că sunt Eu, Petru răspunde imediat în numele celorlalți: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu” ca, în cele din urmă să fie primul care se leapădă de Hristos. Pe de altă parte, Pavel a venit mai târziu. Dacă majoritatea apostolilor erau oameni simpli, spre exemplu, pescari, Saul era un intelectual de mare calitate și echilibrat din toate punctele de vedere. Limba lui maternă era greaca, dar mai cunoștea ebraica, aramaica. După efectuarea studiilor în drept, el a ocupat o funcție importantă de procuror, fiind foarte zelos în practicarea profesiei de procuror. Iată, spre exemplu, tânărul Saul păzea hainele lapidatorilor arhidiaconului Ștefan, în timp ce acesta era mișelește omorât cu pietre de către iudei. Apoi, după cum se știe, pe drumul Damascului, Saul primește șansa schimbării definitive, devenind cel mai zelos ucenic al lui Hristos, fiind, de departe, cel mai destoinic și mai hotărât apărător al Evangheliei lui Hristos. Referitor la amploarea și mărimea lui activitate misionară, gânditorul creștin Petre Țuțea spunea: „când zici Mediterana, zici Pavel și când zici Pavel zici Mediterana”. Misionarul Pavel ne-a lăsat principiul fundamental al creștinului ortodox autentic. Legea fundamentală a credinței creștine este iubirea evanghelică, iar principiul fundamental al creștinului autentic este acesta: Hristos în mine. Întreaga filosofie creștină, toată teologia și propovăduirea credinței creștine, multa învățătură și osteneală a Sfântului Apostol Pavel se rezumă la trei cuvinte: Hristos în mine. „Deci, dacă este ceva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi” (II Cor. 5, 7). Dacă Hristos trăiește în mine, nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și astfel, toate le fac cu bună judecată, cu smerenie, cu chibzuintă, cu îndelungă răbdare, cu multă pace și dragoste. Pentru că „toate le pot întru Hristos, cel care mă întărește” (Filipeni 4, 13). Dacă Hristos trăiește în mine, atunci eu dobândesc har, înțelepciune, pricepere, știință și lumina cunoștinței dumnezeirii. Ce lucru minunat mai poate fi decât acesta? Aceasta este cheia de descifrare a tuturor lucrurilor existențiale cu privire la umanitate. O prietenie adevărată începe prin cunoaștere, se adâncește prin iubire, se dezvoltă prin ascultare între prieteni, se încheie prin depășirea împreună a greutăților, a necazurilor și a lipsurilor de orice fel și se desăvârșește prin împărțirea cu Hristos din același potir. Dacă îl voi iubi pe Dumnezeu, așa cum spune Hristos, cunoașterea mea asupra Lui, poate atinge o mare profunzime și o mare putere. Dacă voi iubi pe fratele și pe aproapele meu ca pe propria mea viață, fără a mă separa de el în domeniul egoist, atunci îl voi cunoaște mai profund și mai bine în toate suferințele, gândurile și în toate căutările lui. Prietenia adevărată se menține prin jertfa vie, unul pentru celălalt. Cădem și ne ridicăm, murim și înviem, în fiecare zi, dar nu oricum, ci în Hristos Domnul. Rugăciunea făcută, unul pentru altul, dar și împreună este primordială în prietenia adevărată, fiind una din modalitățile de jertfă vie, deoarece tu dedici un timp al tău pentru a te ruga. Regăsirea tainică în rugăciune a celor doi prieteni este necesară, precum respirația. Rugăciunea particulară, dar mai ales cea în comun reprezintă trăinicia prieteniei adevărate și înveșnicirea ei în Împărăția lui Dumnezeu. De fapt, legătura tainică, în rugăciune, cu Dumnezeu este singura prietenie adevărată! Așadar, Petru și Pavel, autorii și apostolii credinței creștine autentice, au fost în același timp, doi prieteni adevărați, doi stâlpi de bază ai Bisericii. Interesant este faptul că fiecare dintre cei doi frați și prieteni duhovnicești aveau câte ceva de răscumpărat: Petru avea de răscumpărat dilemele lui, nestatornicia lui, dar și lepădarea lui formală de Iisus; Pavel avea de răscumpărat rătăcirile lui și prigoana Bisericii lui Hristos. Petru și Pavel, doi fii duhovnicești, doi frați în credință, doi prieteni adevărați, doi închinători ai lui Dumnezeu în Duh și Adevăr.

Petru Filip, primarul orașului Ciacova, le urează La mulți ani! tuturor locuitorilor din Ciacova, Obad, Petroman, Cebza și Macedonia care poartă numele Sfinților Apostoli Petru și Pavel sau omonime ale acestora.